

Sygn. akt IV CSK 557/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 września 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek (przewodniczący)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

SSN Karol Weitz (sprawozdawca)

Protokolant Izabela Czapowska

w sprawie z powództwa A. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B.
przeciwko J. H.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Cywilnej

w dniu 20 września 2018 r.,

skargi kasacyjnej pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 14 czerwca 2017 r., sygn. akt I ACa (...),

1. oddała skargę kasacyjną,

**2. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 4050 zł
(cztery tysiące pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 18 sierpnia 2015 r. powódka A. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. (dalej także jako: „A.”) wniosła o zasądzenie od pozwanej J. H., prowadzącej działalność gospodarczą w O., kwoty 146 019,25 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 3 lipca 2015 r. do dnia zapłaty.

Nakazem zapłaty z dnia 20 sierpnia 2015 r., wydanym w postępowaniu nakazowym, Sąd Okręgowy w B. orzekł zgodnie z żądaniem powództwa. Na skutek zarzutów od nakazu zapłaty wniesionych przez pozwaną Sąd Okręgowy w B. wyrokiem z dnia 26 września 2016 r. utrzymał w mocy nakaz zapłaty.

Sąd ustalił, że powódka jako sprzedający i pozwana jako kupujący zawarli w dniu 30 grudnia 2011 r. umowę sprzedaży (dalej jako: „umowa z dnia 30 grudnia 2011 r.”) samochodu marki Mercedes-Benz klasa B 200 za cenę 146 019,25 zł. W myśl umowy z dnia 30 grudnia 2011 r. pozwana tego samego dnia miała zapłacić - tytułem zaliczki - kwotę 15 000 zł, a pozostałą część ceny miała zapłacić do dnia odbioru samochodu. Anekssem nr 1 z dnia 16 lipca 2012 r. zmieniono umowę z dnia 30 grudnia 2011 r. w ten sposób, że jako odbiorcę samochodu wskazano pozwaną jako prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą M.

Na mocy umowy inwestycyjnej z dnia 30 grudnia 2011 r. (dalej jako: „umowa inwestycyjna z dnia 30 grudnia 2011 r.”), zawartej pomiędzy C. Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S. (dalej jako: „C.”) a pozwaną, C. zobowiązała się do inwestowania pozostawioną przez pozwaną środków pieniężnych w kwocie 36 505 zł na okres 6 miesięcy, a następnie przeznaczenia tych środków na poczet ceny zakupu samochodu zakupionego przez pozwaną od powódki.

W dniu 30 grudnia 2011 r. C. dokonało w imieniu pozwanej wpłaty zaliczki na rzecz A. W dniu 3 lipca 2012 r. na rachunek A. wpłynęła pozostała część ceny, tj. kwota 131 019,30 zł. W dniu 31 lipca 2012 r. powódka wystawiła pozwanej fakturę na cenę sprzedaży samochodu, a w dniu 1 sierpnia 2012 r. został on odebrany przez osobę, której w pozwana w międzyczasie go sprzedała.

Postanowieniem z dnia 3 lipca 2013 r. Sąd Rejonowy w S. ogłosił upadłość C., obejmującą likwidację jej majątku.

Wyrokiem z dnia 5 stycznia 2015 r. wydanym w sprawie VII GC (...) z powództwa syndyka C. przeciwko A. Sąd Okręgowy w B. oddalił powództwo o zapłatę kwoty 146 020 zł z ustawowymi odsetkami tytułem zwrotu kwoty wpłaconej przez C. na rzecz A. jako ceny sprzedaży samochodu w wykonaniu umowy inwestycyjnej z dnia 30 grudnia 2011 r.

W postępowaniu w sprawie VII GC (...) pozwana A. wezwała J.H. do wzięcia udziału w sprawie zgodnie z art. 84 k.p.c. W dniu 6 lipca 2014 r. J. H. zgłosiła interwencję uboczną po stronie A. jako pozwanej i wniosła o zwolnienie jej od kosztów sądowych i ustanowienie dla niej pełnomocnika z urzędu. Sąd oddalił oba wnioski. Postanowienie w tym przedmiocie złożono do akt sprawy ze skutkiem doręczenia na dzień 15 września 2014 r. Nieuiszczenie przez J.H. opłaty od interwencji ubocznej skutkowało jej zwrotem zarządzeniem z dnia 14 października 2014 r.

Wyrok z dnia 5 stycznia 2015 r. w sprawie VII GC (...) na skutek apelacji syndyka C. został zmieniony wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 24 czerwca 2015 r., sygn. akt I ACa (...), w ten sposób, że Sąd uwzględnił powództwo syndyka C. przeciw A. i zasądził na rzecz syndyka C. od A. kwotę 146 020 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 10 września 2013 r. W wyniku wykonania wyroku z dnia 24 czerwca 2015 r. A. zapłaciła na rzecz syndyka C. kwotę zasądzoną tym wyrokiem.

W dniu 21 maja 2014 r. powódka skierowała wniosek o zawezwanie pozwanej do próby ugodowej. Na posiedzeniu w dniu 20 października 2014 r. Sąd Rejonowy w O. w sprawie o sygn. akt V GCo (...) stwierdził, że do ugody nie doszło.

W ocenie Sądu Okręgowego powódka zaakceptowała, że cenę sprzedaży samochodu należną na podstawie umowy z dnia 30 grudnia 2011 r. za pozwaną zapłaci C.

Za kluczową dla rozstrzygnięcia sprawy Sąd Okręgowy uznał kwestię, czy pozwana jest (nadal) zobowiązana do zapłaty należności na rzecz powódki. Przyjął, że roszczenie powódki jest roszczeniem o zapłatę ceny sprzedaży. Na podstawie art. 554 k.c. stosuje się do niego dwuletni termin przedawnienia, który został przerwany (art. 123 § 1 pkt 1 k.c.) przez wniosek o zawezwanie do próby ugodowej z dnia 21 maja 2014 r.

Odwołując się do stanowiska Sądu Apelacyjnego w B. wyrażonego w wyroku z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie I ACa (...) Sąd Okręgowy wskazał, iż umowa inwestycyjna z dnia 30 grudnia 2011 r. jest nieważna, co powoduje, że świadczenie pieniężne spełnione przez C. w jej wykonaniu na rzecz A. nastąpiło bez podstawy prawnej i jako nienależne (art. 410 § 2 k.c.) podlegało zwrotowi na rzecz syndyka C. (art. 405 k.c.). Nieważność umowy inwestycyjnej z dnia 30 grudnia 2011 r. wynikała z zaliczenia jej przez Sąd Apelacyjny do czynności bankowych, do których dokonywania C. nie była uprawniona (art. 30a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe, ówczesnie jedn. tekst: Dz. U. z 2015 r., poz. 128 ze zm. oraz art. 58 k.c.).

Nieważność umowy inwestycyjnej z dnia 30 grudnia 2011 r. obejmowała też postanowienie odnoszące się do obowiązku spełnienia przez C. na rzecz A. świadczenia w postaci zapłaty ceny za samochód kupiony przez pozwaną od A. Oznaczało to, że zapłata tej ceny przez C. nie doprowadziła do wygaśnięcia roszczenia powódki wobec pozwanej o zapłatę ceny sprzedaży samochodu zgodnie z umową z dnia 30 grudnia 2011 r. Powódka zresztą ostatecznie nie uzyskała tej ceny, gdyż jej kwotę uzyskaną od C. musiała zwrócić jako świadczenie nienależne. W rezultacie pozwana nadal zalega powódce z zapłatą ceny sprzedaży samochodu określoną w umowie z dnia 30 grudnia 2011 r.

Sąd Okręgowy wskazał, że pozwana nie może podnosić zarzutu co do tego, że proces w sprawie VII GC (...) był prowadzony nieprawidłowo, gdyż pomimo istniejącej sposobności nie przystąpiła do tej sprawy.

Według Sądu, gdyby ewentualnie podzielić pogląd powódki, że pozwana była bezpodstawnie wzbogacona, wtedy roszczenie powódki uległoby przedawnieniu, gdyż wniosek o zawezwanie do próby ugodowej z dnia 21 maja 2014 r. obejmowało roszczenie o zapłatę ceny sprzedaży. Sąd wskazał, że termin przedawnienia należy liczyć od dnia 8 sierpnia 2012 r., tj. dnia następującego po upływie terminu zapłaty faktury z dnia 31 lipca 2012 r.

Brak jednak podstaw do oceny roszczenia powódki na podstawie przepisów na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu, gdyż nie podważono faktu, iż strony łączyła umowa. Ponadto, pozwana w żaden sposób nie wykazała,

aby wyzbyła się otrzymanego świadczenia nieprzedkładając dowodów na okoliczność kosztów leczenia, na które powoływała się w sprawie.

Zarzut potrącenia podniesiony przez pozwaną Sąd Okręgowy ocenił jako bezzasadny. Wskazał, że okoliczność dokonania przez pozwaną wpłaty na rzecz C. kwoty 36 505 zł, jak również możliwość swobodnego dysponowania przez powódkę środkami finansowymi w wysokości ceny zakupu samochodu, z której odsetki ustawowe na przestrzeni 3 lat wyniosły 53 824,68, nie wykreowały po stronie pozwanej wierzytelności, którą mogłaby przedstawić do potrącenia z wierzytelnością powódki. Kwoty te nie były objęte roszczeniem C. wobec A. i nie istnieje przy tym żadna podstawa do zaliczenia ich na poczet roszczenia dochodzonego przez C. z uwagi na brak jakiegokolwiek stosunku zobowiązaniowego pomiędzy tymi podmiotami. Brak tożsamości stron uniemożliwia skuteczne podniesienie zarzutu potrącenia przez pozwaną.

Apelację od wyroku z dnia 26 września 2016 r. wniosła pozwana. Wyrokiem z dnia 14 czerwca 2017 r. Sąd Apelacyjny w B. oddalił apelację.

Sąd Apelacyjny podzielił pogląd Sądu Okręgowego, że roszczenie powódki o zapłatę ceny sprzedaży samochodu wynikające z umowy z dnia 30 grudnia 2011 r. nie wygasło z chwilą przelania na rzecz powódki kwoty odpowiadającej cenie przez C., tj. przez osobę trzecią. Wygaśnięcie zobowiązania następuje w razie wykonania go przez dłużnika w sposób odpowiadający zasadom określonym w art. 354 § 1 k.c. Świadczenie spełniane w celu wykonania zobowiązania może być spełnione przez osobę trzecią (art. 356 § 1 k.c.). Wierzyciel nie może odmówić przyjęcia świadczenia w razie wymagalności wierzytelności pieniężnej (art. 356 § 2 k.c.).

Wykonanie zobowiązania oznacza zaspokojenie interesu wierzyciela. Interes powódki nie został zaspokojony na skutek płatności dokonanej przez C. oraz jej przyjęcia przez powódkę, gdyż musiała ona zwrócić uzyskaną płatność syndykowi C. z mocy prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie I ACa (...). U podłoża tego leżała nieważność umowy inwestycyjnej z dnia 30 grudnia 2011 r., obejmująca także postanowienie tej umowy, które było podstawą dokonanej przez C. (art. 393 § 1 k.c.) zapłaty ceny sprzedaży

samochodu na rzecz A.. Zapłata ta nie miała wobec tego mocy prawnej. Z tego powodu zasadne było roszczenie powódki o zapłatę ceny sprzedaży, a zarzuty naruszenia art. 58 § 1, art. 393 § 1 i art. 353 § 1 k.c. nie mogły odnieść skutku.

Negatywna ocena wskazanych zarzutów przesądzała, że Sąd Apelacyjny za zbytczne uznał szczegółowe ustosunkowanie się do zarzutów naruszenia art. 6, art. 405, art. 409, art. 410 i art. 118 k.c. Przepisy art. 405, art. 409 i art. 410 k.c. nie miały w sprawie zastosowania. Zarzuty naruszenia art. 6 i art. 118 k.c. - odniesione do sytuacji, w której roszczenie powódki opierałoby się na przepisach art. 405 i art. 410 k.c. - były w związku z tym bezprzedmiotowe.

Sąd Apelacyjny odrzucił także zarzuty naruszenia art. 328 § 2 i art. 386 § 4 k.p.c. Podkreślił, że z nierozpoznaniem istoty sprawy nie można utożsamiać sytuacji, w której sąd nie uwzględnił podniesionego przez stronę zarzutu potrącenia, gdyż uznaje, iż nie są spełnione przesłanki potrącenia. Ponadto, uzasadnienie wyroku z dnia 26 września 2016 r. odpowiada wymaganiom wynikającym z art. 328 § 2 k.p.c.

W ocenie Sądu Apelacyjny bezzasadny był także zarzut naruszenia art. 498 § 1 k.c., gdyż w okolicznościach sprawy nie była spełniona przesłanka wzajemności wierzytelności przedstawionej przez pozwaną do potrącenia z wierzytelnością, której dochodzi powódka. Wpłata przez pozwaną na rzecz C. kwoty 36 505 zł oraz fakt, że powódka przez określony czas dysponowała kwotą odpowiadającą wysokości ceny sprzedaży samochodu, nie wykreowały po stronie pozwanej wierzytelności w stosunku do powódki.

Skargę kasacyjną od wyroku z dnia 14 czerwca 2017 r. złożyła pozwana. Zarzuciła naruszenie art. 378 § 1 k.p.c., art. 353 § 1, art. 354 § 1, art. 393 § 1, art. 535, art. 118, art. 405, art. 409, art. 410 i art. 471 § 1 w związku z art. 6 k.c. Wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w B., ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy przez zmianę wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 26 września 2016 r. polegającą na uchyleniu nakazu zapłaty z dnia 20 sierpnia 2015 r. i oddaleniu powództwa w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Naruszenie art. 378 § 1 k.p.c. przez Sąd Apelacyjny w ocenie skarżącej miało polegać na tym, że Sąd ten nie odniósł się merytorycznie do podniesionych przez nią w apelacji zarzutów naruszenia przez Sąd Okręgowy przepisów art. 6, art. 405, art. 409, art. 410 i art. 118 k.c., podczas gdy - rozpoznając sprawę w granicach apelacji - miał obowiązek rozważenia wszystkich zarzutów apelacyjnych.

Sąd Apelacyjny wydając zaskarżony wyrok przyjął, że roszczenie powódki ma uzasadnienie - jako roszczenie o zapłatę ceny sprzedaży - w przepisach o umowie sprzedaży (art. 535 § 1 k.c.). Stanowisko to spowodowało dalszy wniosek tego Sądu, że art. 405, art. 409 i art. 410 k.c. nie miały w sprawie zastosowania i że w związku z tym bezprzedmiotowe były zarzuty naruszenia art. 6 i art. 118 k.c., gdyż przepisy te odnosiły się do sytuacji, w których roszczenie powódki opierałoby się na przepisach art. 405 i art. 410 k.c. Takie podejście Sądu Apelacyjnego było prawidłowe i nie może ono być rozpatrywane jako sprzeczne z art. 378 § 1 k.p.c. Sąd Apelacyjny rozpoznał - w rozważanym zakresie - sprawę w granicach apelacji, przyjmując, że roszczenie powódki - oparte na określonej podstawie prawnej - jest uzasadnione. Czyniło to w istocie bezprzedmiotowym ocenianie roszczenia przez pryzmat innej, ewentualnej podstawy prawnej, aktualnej tylko na wypadek bezzasadności roszczenia w zakresie jego pierwszej podstawy prawnej. Odrębną kwestią jest to, że skarżąca uważała, iż ocena Sądu Apelacyjnego co do pierwszej podstawy prawnej roszczenia (zapłata dochodzonej kwoty jako ceny sprzedaży), była nieprawidłowa. Kwestionowanie tej oceny prawnej nie mogło nastąpić w ramach zarzutu naruszenia art. 378 § 1 k.p.c., lecz powinno nastąpić w ramach zarzutów naruszenia właściwych przepisów prawa materialnego.

Skarżąca zarzuciła, że Sąd Apelacyjny miał naruszyć art. 378 § 1 k.p.c. także w ten sposób, iż nie odniósł się do podstawy prawnej roszczenia powódki mogącej wynikać z art. 471 k.c., tj. z tytułu nienależytego wykonania zobowiązania. Zarzut ten jest bezzasadny z podobnych względów, co zarzut omówiony powyżej. Skoro Sąd Apelacyjny uznał, że roszczenie powódki ma uzasadnienie - jako roszczenie o zapłatę ceny sprzedaży - w przepisach o umowie sprzedaży (art. 535 § 1 k.c.), to nie było żadnych powodów, aby rozważał kwestię, czy jest ono zasadne również na innej podstawie prawnej, tj. - w okolicznościach sprawy - na podstawie

przepisów o odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania.

W rezultacie oba zarzuty naruszenia art. 378 § 1 k.p.c. są bezzasadne.

Według skarżącej Sąd Apelacyjny dopuścił się naruszenia art. 353 § 1, art. 354 § 1, art. 393 § 1, art. 535 k.c. przez ich błędną wykładnię oraz przyjęcie, że zobowiązanie kupującego do zapłaty ceny za rzecz sprzedaną nie jest wykonane w sytuacji, w której kupujący za rzecz zapłacił za pośrednictwem osoby trzeciej, a potem sprzedawca zobowiązany był zwrócić otrzymaną cenę syndykowi masy upadłości na podstawie art. 127 ust. 1 i art. 134 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe i naprawcze (obecnie Prawo upadłościowe, jedn. tekst: Dz. U. z 2017 r., poz. 2344 ze zm., dalej jako: „p.u.”), podczas gdy z chwilą zapłaty ceny przez kupującego za pośrednictwem osoby trzeciej zobowiązanie z tytułu umowy sprzedaży pomiędzy stronami tej umowy wygasło, a ewentualne przyszłe roszczenia sprzedawcy do kupującego wynikają z innych podstaw prawnych.

Ocenę przedstawionego zarzutu należy skonfrontować przede wszystkim z tym, jaki skutek w niniejszej sprawie ma wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 24 czerwca 2015 r., sygn. akt I ACa (...), w sprawie z powództwa syndyka C. przeciwko A., w której A. dokonała przypozerwania pozwanej, tj. J. H.

Chodzi tu o tzw. skutek przypozerwania wyroku (art. 82 w związku z art. 85 k.p.c.), który swoją treścią odpowiada tzw. skutkowi interwencyjnemu wyroku (art. 82 k.p.c.). Istota przedmiotowych skutków polega na tym, że wyrok wydany w procesie, w którym osoba trzecia wystąpiła z interwencją uboczną lub do którego została przypozerwana (proces pierwotny), ma moc wiążącą w późniejszym procesie (procesie wtórnym) między interwenientem ubocznym lub przypozwany a stroną, do której interwenient uboczny przystąpił w procesie pierwotnym (interwentem), lub stroną, która dokonała przypozerwania (przypozywającym). To wiązanie obejmuje nie tylko samo rozstrzygnięcie zawarte w wyroku wydanym w procesie pierwotnym, ale rozciąga się też na ustalenia faktyczne będące podstawą tego rozstrzygnięcia, oraz ocenę prawną tych ustaleń i ocenę prawną kwestii prejudycjalnych. Działa ono niezależnie od tego, czy ustalenia faktyczne lub oceny prawne są - obiektywnie

- prawidłowe. Odstępstwa od związania zachodzą w sytuacji, w której zajdzie któraś z okoliczności uzasadniających uchylenie w procesie wtórnym przedmiotowego skutku (art. 82 k.p.c.).

W okolicznościach niniejszej sprawy są podstawy do uznania, że wyrok Sądu Apelacyjnego w B. z dnia 24 czerwca 2015 r., wydany w sporze między syndykiem C. a A. wywołał skutek przypozwania w relacji między A. a pozwaną. Po pierwsze, pozwana została przypozwana przez A. w sprawie, w której zapadł wyrok z dnia 24 czerwca 2015 r. Przypozwanie to było w pełni dopuszczalne i skuteczne, ponieważ - w razie niekorzystnego dla A. wyniku sprawy z powództwa syndyka C. - A. uzyskiwała możliwość wystąpienia z roszczeniem wobec pozwanej J. H. Po drugie, dla wystąpienia skutku przypozwania nie ma znaczenia to, że interwencja uboczna J. H. w sprawie zakończonej wyrokiem z dnia 24 czerwca 2015 r. została zwrócona z racji nieuiszczenia opłaty od niej. Skutek przypozwania - inaczej niż skutek interwencyjny - nie jest uzależniony od tego, czy osoba przypozwana zgłosiła interwencję uboczną. Jedynie w wypadku, w którym J. H. nie zostałaby dopuszczona do udziału w sprawie zakończonej wyrokiem z dnia 24 czerwca 2015 r. w charakterze interwenienta ubocznego na skutek opozycji którejś ze stron (art. 78 k.p.c.), skutek przypozwania nie wystąpiłby, gdyż uwzględnienie opozycji oznaczałoby stwierdzenie, że jej przypozwanie przez A. było niedopuszczalne. Po trzecie, pozwana J. H. nie wykazywała, że zachodzą podstawy do uchylenia działania skutku przypozwania (art. 82 w związku z art. 85 k.p.c.).

Skoro w niniejszej sprawie działa skutek przypozwania wyroku z dnia 24 czerwca 2015 r., to Sądy obu instancji były związane, a Sąd Najwyższy rozpoznający skargę kasacyjną jest związany ustaleniami faktycznymi, będącymi podstawą tego wyroku i ich ocenami prawnymi. Związanie to obejmuje przyjętą w tym wyroku ocenę prawną co do nieważności umowy inwestycyjnej z dnia 30 grudnia 2011 r. i co do tego, że spełnione w jej wykonaniu przez C. na rzecz A. świadczenie w postaci zapłaty kwoty odpowiadającej cenie sprzedaży określonej w umowie z dnia 30 grudnia 2011 r. zawartej między A. a pozwaną było nienależne i musiało zostać zwrócone na rzecz syndyka C.

Konsekwencją przyjęcia powyższych ocen prawnych umowy inwestycyjnej z dnia 30 grudnia 2011 r. i skutków spełnienia w jej wykonaniu przez C. na rzecz A. świadczenia pieniężnego musi być przyjęcie, że nie doszło do wygaśnięcia roszczenia A. wobec J. H. o zapłatę ceny sprzedaży zgodnie z umową z dnia 30 grudnia 2011 r. Nie mogła stanowić zaspokojenia roszczenia o zapłatę ceny sprzedaży płatność dokonana przez osobę trzecią w wykonaniu jej zobowiązania wobec kupującego do świadczenia na rzecz sprzedawcy w sytuacji, w której zobowiązanie to było od początku nieważne i płatność ta uległa zwrotowi jako świadczenie nienależne. W tych okolicznościach płatność ta była czynnością prawną nieważną (o zapłacie jako czynności prawnej por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2009 r., I CSK 154/09, OSNC-ZD 2010, nr C, poz. 70, z dnia 24 maja 2012 r., II CSK 546/11, OSNC 2013, Nr 2, poz. 24, i z dnia 12 listopada 2012 r., II CSK 157/13, nie publ.) i jako taka nie mogła wywołać skutku w postaci wykonania zobowiązania do zapłaty ceny sprzedaży.

Zarzuty naruszenia art. 353 § 1, art. 354 § 1, art. 393 § 1, art. 535 k.c. są z tego względu bezzasadne.

W tym stanie rzeczy bezprzedmiotowe jest rozpatrywanie zarzutów naruszenia art. 118, art. 405, art. 409, art. 410 i art. 471 § 1 w związku z art. 6 k.c., które mają znaczenie tylko przy założeniu, że roszczenie powódki jako roszczenie o zapłatę ceny sprzedaży było bezzasadne i należy ocenić je jako roszczenie o naprawienie szkody z tytułu niewykonania zobowiązania ewentualnie jako roszczenie o zwrot bezpodstawnego wzbogacenia.

Z tych względów, na podstawie art. 398¹⁴ oraz art. 98 § 1 i 3 w związku z art. 99 i art. 108 § 1 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

jw